

EKOBLOK

Spojená škola Turzovka
Jún 2020

FOTO: Eliška Bytčanková, 8.C

Obsah:

1. SVETOVÝ DEŇ

BOJA PROTI SUCHU A ROZŠIROVANIU PÚŠTÍ

2. VYSYPAŤ A ZNOVA

3. EKOAKTIVITY

ENVIRONMENTÁLNE HRY PRE DETI

4. NA SLOVÍČKO S ECO HERO

5. EKOTÍM V TERÉNE

FOTO: Ema Kopasková, 7.A

SVETOVÝ DEŇ

BOJA PROTI SUCHU A ROZŠIROVANIU PÚŠTÍ

Svetový deň boja proti suchu a rozširovaniu púští patrí medzi významné svetové environmentálne dni pripomínané každoročne na podnet Organizácie spojených národov.

OSN dala podnet na jeho oslavu v r. **1995** ako pripomienku dňa, kedy bol v r. **1994** v Paríži prijatý **Dohovor**

OSN o boji proti dezertifikácii v krajinách postihnutých vážnym suchom a/alebo dezertifikáciou, hlavne v Afrike.

Celý rok 2006 je venovaný boju proti suchu a rozširovaniu púští, a aj preto je 17. jún 2006 považovaný za osobitnú udalosť.

<https://www.enviroportal.sk/>

Viac ako štvrtinu zemského povrchu pokrývajú suché oblasti. Krehké a zraniteľné biotopy týchto oblastí sú vážne ohrozené - púšte

sa rozširujú alarmujúco závratnou rýchlosťou ruka v ruke so vzrastajúcim suchom. Reč štatistik je neúprosná: Viac ako 250 miliónov ľudí je priamo zasiahnutých eróziou suchých oblastí a ďalšia miliarda v 110 krajinách je ňou vážne potenciálne ohrozená, pričom 70 percent pôdy v poľnohospodársky využívaných suchých oblastiach už podľahla degradácii.

Tento problém sa však netýka len Afriky či iných púšťami zasiahnutých území. Ohrozená je dokonca aj samotná Európa ako jediný kontinent, ktorý nemá veľké púšte. Vedci analyzovali cirkuláciu tropického vzduchu a zistili, že za posledných 27 rokov sa tropické klimatické pásmo rozšírilo o jeden stupeň zemepisnej šírky (asi 112

km) smerom k severnému a južnému pólu. V súvislosti s tým došlo k posunu severného a južného atmosférického prúdenia, ktoré vytvára hranice medzi tropickým a subtropickým pásmom.

Podľa názoru vedcov to môže viesť k tomu, že púšť sa začne posúvať do Európy. Suché oblasti sa budú posúvať od rovníka k husto osídleným regiónom strednej zemepisnej šírky, čím sa zníži

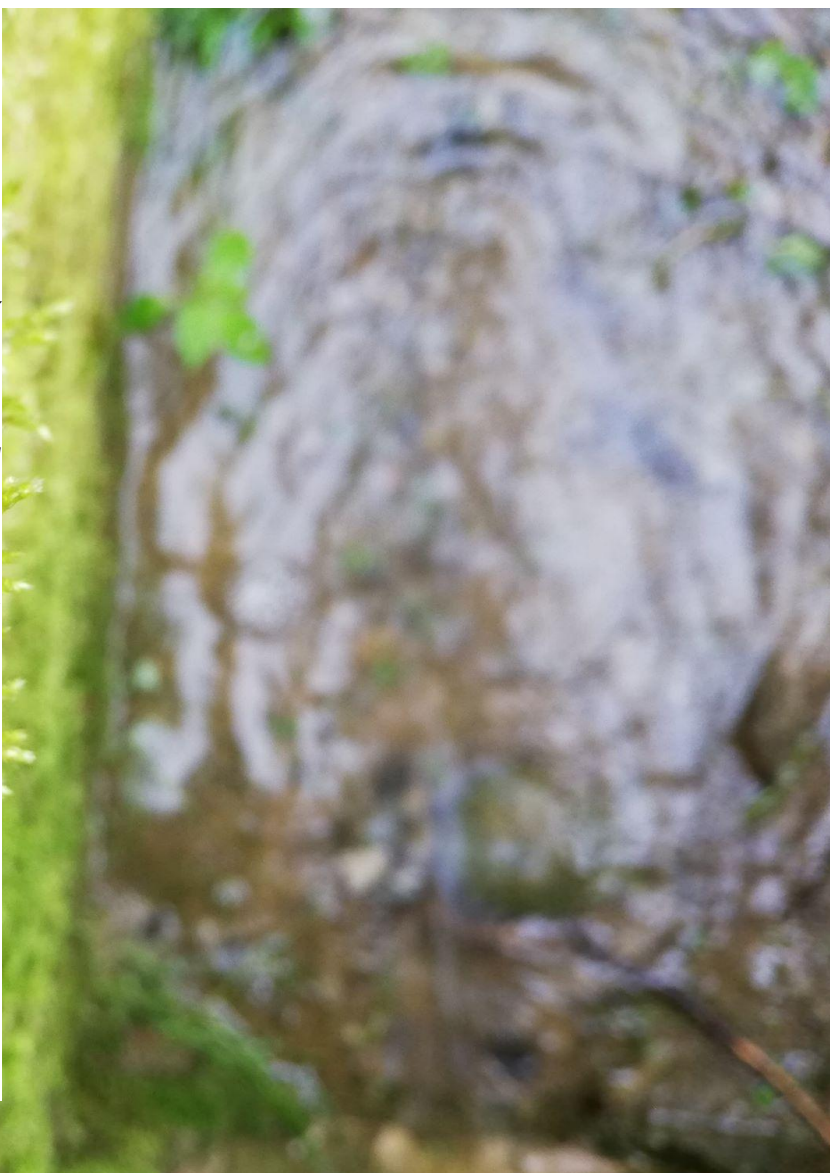
množstvo zimných zrážok v Alpách, v Stedomorí a juhozápadnej Austrálii, kde sú suchá už dnes čoraz častejším javom. **Ak sa tropické pásmo v tomto storočí rozšíri ešte o 2 – 3 stupne, tak suché územia, ako je púšť Sahara, sa rozšíria ešte o niekoľko stovák kilometrov k pólom.**

Jednou z najväčších hrozieb pre spoločenstvá žijúce v týchto regiónoch je **nedostatok vody a nadmerné využívanie zdrojov.**

<https://www.vedatechnika.sk/>

Viac info aj na:

https://www.sav.sk/index.php?doc=services-news&source_no=20&news_no=8922

VYSYPAŤ A ZNOVA

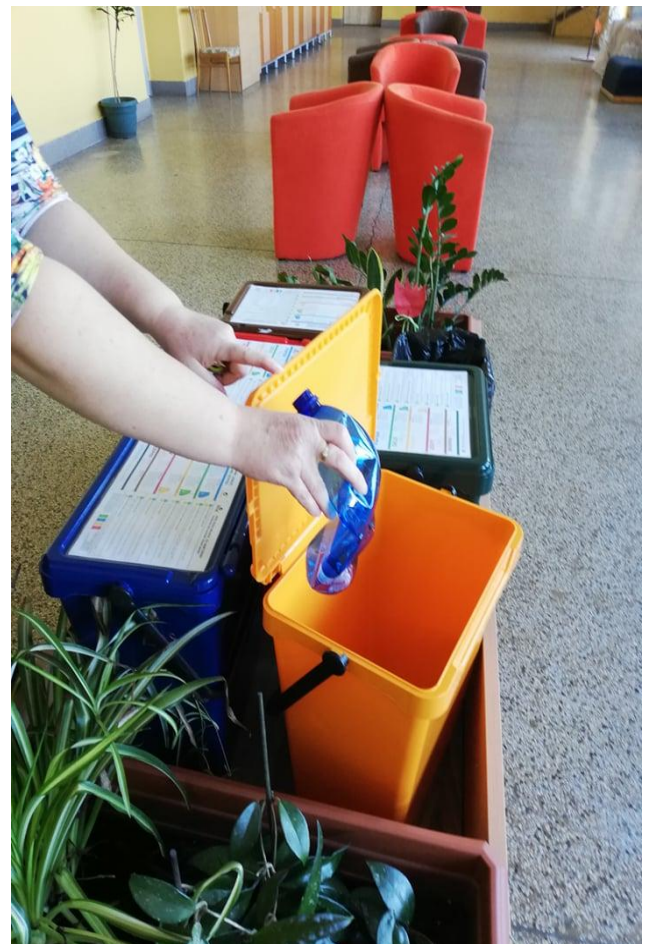
Budeme sa učiť novému systému triedenia odpadu na našej škole. No a my sme sa zahrali na „zelenú hliadku“, ktorá skontrolovala správnosť triedeného zberu, čistotu vytriedených zložiek, vysypávanie nádob...

Čaká nás osвета tejto novinky na škole a s tým aj pravidelné kontroly správnosti, dodržiavania pravidiel triedeného zberu, do ktorého sa musíme zapojiť všetci a zodpovedne.

No a osvetu je treba robiť tak, aby všetci poznali odpovede na otázky - Čo je to triedený zber odpadu? Prečo sa to bude robiť? Ako máme správne triediť? Kde máme ukladať a odnášať vytriedené suroviny?

Všetko sa budeme učiť v novom školskom roku.

Ekotím

biele a farebné čisté sklo rôznej veľkosti (nevratné obaly z nápojov, poháre a pod.), črepy, úlomky tabuľového skla

znečistené sklo, sklo s prísadami, zrkadlá, bezpečnostné sklo, technické sklo, sklenené fľaše od chemikálií, keramika, porcelán, autosklo, sklo kombinované s iným materiálom (drôtené sklo), žiarovky, plexisklo, TV obrazovky

PET fľaše, fólie, plastové obaly od potravín (kečupov, horčíc, jogurtov), plastové tašky a vrecká, obaly od kozmetických a čistiacich prostriedkov (šampóny, aviváže)

Znečistené plasty, podlahové krytiny, novodurové rúrky, obaly z nebezpečných látok (napr. chemikálií, motorových olejov, farieb a pod.), guma, molitan, polystyrén

noviny, časopisy, kancelársky papier, zošity, reklamné letáky, katalógy, kartóny, papierové tašky, papierové obaly

knihy, použité plienky a hygienické potreby, nápojové kartóny, alobal, celofán, dechtový papier, kopírovací papier, lepiaca páska, kovové alebo plastové časti papierových výrobkov

nápojové plechovky (konzervy od kompótov, mäsových alebo zeleninových výrobkov), hliníkové kozmetické výrobky (tuby), hliníkové fólie (viečka z jogurtov, smotany), hliníkové obaly od čajových sviečok

kovový šrot znečistený chemikáliami (napr. kovové obaly od farieb, benzínu, lepidiel a pod.), veľké a ostré kovové predmety, znečistené obaly (napr. plechovky so zvyškami potravín)

Obrázky zdroj:

, <https://www.naturpack.sk/>

KOŠE UMIESTNENÉ NA CHODBÁCH

Designed by **Vecteezy**

EKOAKTIVITY

Milí prieskumníci! Všetko, čo človek dosahuje v záujme svojho blahobytu, sa ešte stále uskutočňuje na úkor životného prostredia. Neničí tak len seba, keďže denne sme svedkami znečisťovania a nenávratného ničenia celých ekosystémov v dôsledku katastrof, drancovania neobnoviteľných prírodných zdrojov a bezohľadného ničenia a následného vymierania druhov.

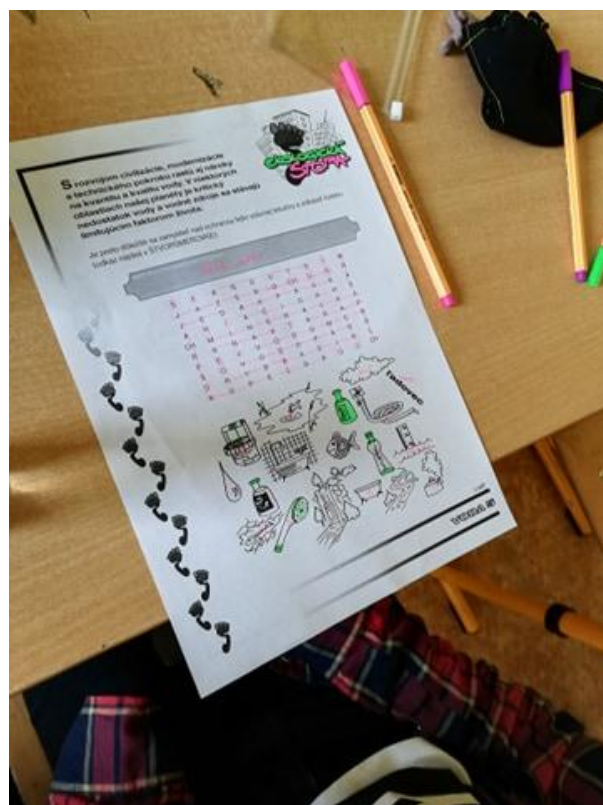
Slovenská republika v tomto smere nie je výnimkou, a to aj napriek tomu, že v ochrane prírody držíme krok s ostatnými krajinami Európskej únie a snažíme sa naplňať programové ciele spoločnej sústavy chránených území NATURA 2000.

<http://snaturou2000.sk/>

Množstvo pracovných listov vytvorili pre ekoaktivity aj NA TÚRU S NÁTUROU.

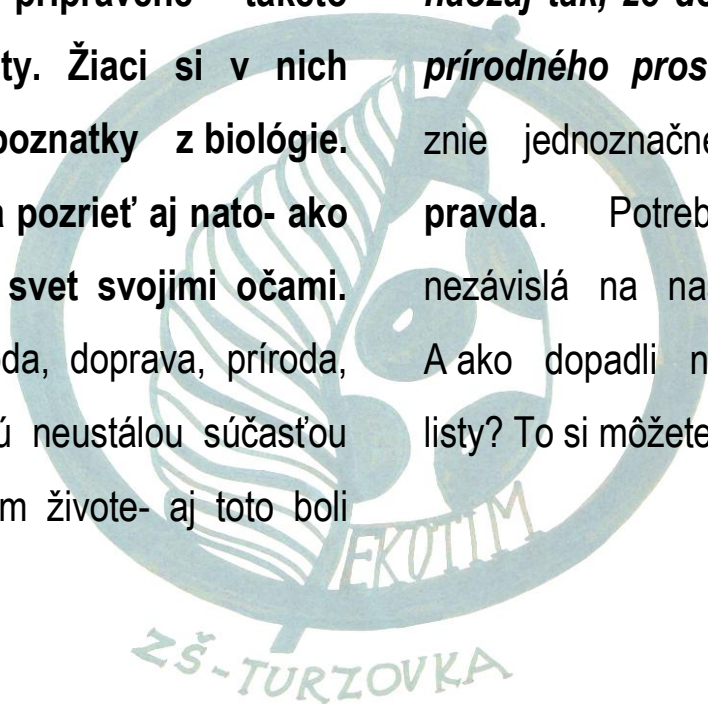
Sú určené pre základné školy a mnoho z nich je dostupných online:

http://snaturou2000.sk/uploads/2009/09/page/dokumenty-new/sNaturou2000_Pracovne-listy-web_2011.pdf

Aj my sme mali hneď pri nástupe do školy pripravené takéto pracovné listy. Žiaci si v nich overili aj poznatky z biológie. Mohli sme sa pozrieť aj nato- ako piataci vidia svet svojimi očami. Témy ako voda, doprava, príroda, znečistenia sú neustálou súčasťou v každodennom živote- aj toto boli

témy pracovných listov. ***Je to teda naozaj tak, že dokážeme žiť bez prírodného prostredia?*** Odpoveď znie jednoznačne - nie je to pravda. Potreba prírody je nezávislá na našej vôli a prianí. A ako dopadli niektoré pracovné listy? To si môžete pozrieť práve tu!

Vyfarbi smutnú a veselú krajinu.
Snaž sa použiť čo najviac farieb.
V ktorej z týchto krajín by si chcel žiť
a prečo? Čo sa ti nepáči na smutnej krajine?

V tejto krajine by sa mi páčilo žiť.

Táto je veľmi smutná krajina, ale ja by som tu rád žil.

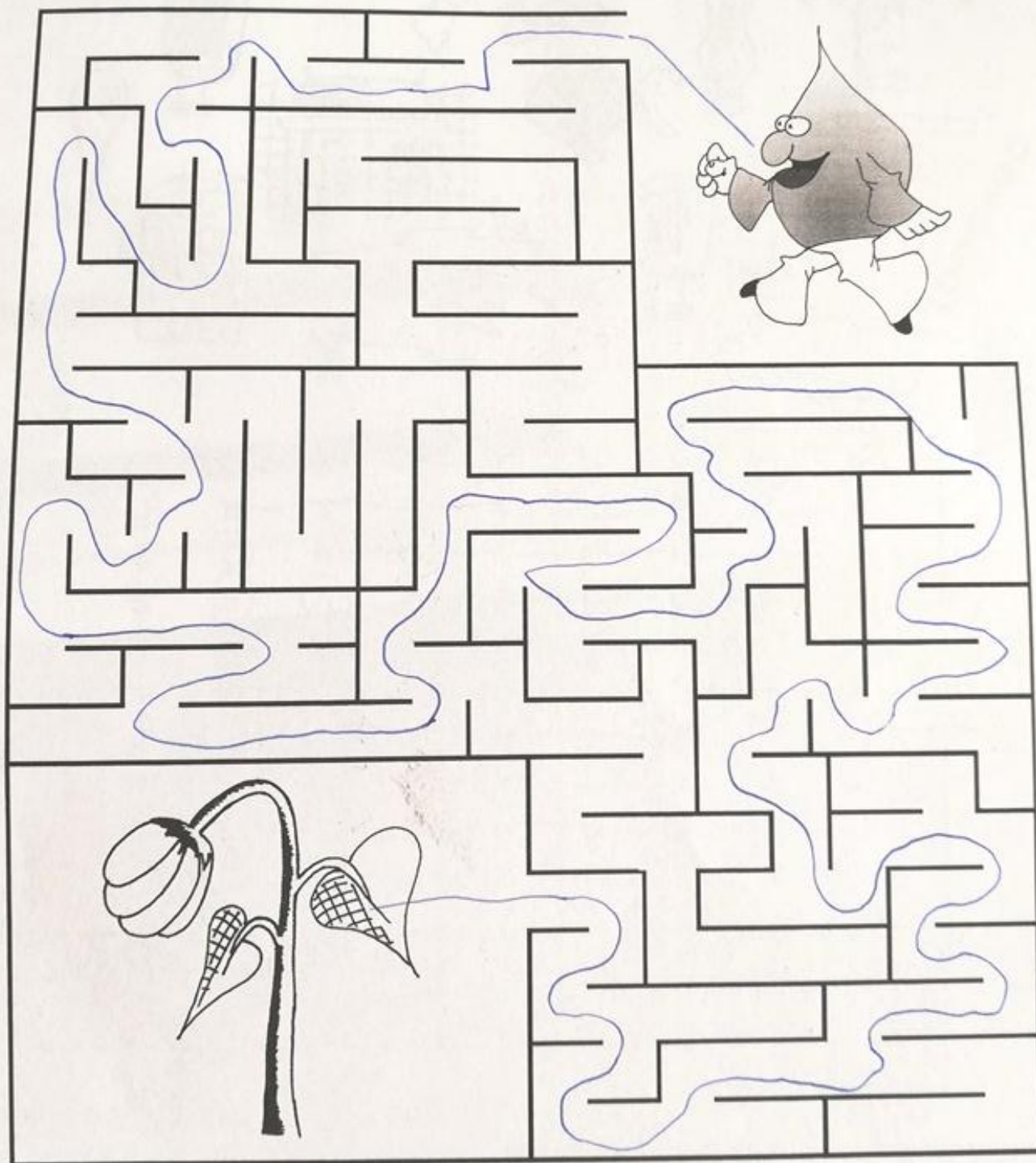
aj keď som veľmi rád, že tu žijem.

DOPRAVA 3

Voda je vzácnym darom našej planéty Zem. Bola, je a stále bude rozhodovať o všetkom živom. Rozhoduje nielen o živote človeka, živočíchov, ale aj rastlín, ktoré ju taktiež potrebujú na prežitie.

Pokús sa zachrániť túto zvädnutú rastlinku tým, že kvapku prevedieš bludiskom a ukážeš jej tú správnu cestu:

Poznáš niektoré rastliny, ktoré rastú v okolí vodných tokov a jazier?
Aký majú význam?

lekan, pálka,

Penguins - Vredende adverbij

Wanneer je iets wilt zeggen, kun je het zeggen op een leuke manier. Dit is een spelletje om te leren hoe je het kunt zeggen. Het spelletje is bedoeld voor kinderen van 4 tot 6 jaar. Het spelletje is bedoeld om te leren hoe je het kunt zeggen. Het spelletje is bedoeld om te leren hoe je het kunt zeggen.

Vredende adverbij	
Adelie	Emperor
King	Queen
...	...

HERBÁRIUM

Ako si pripraviť a zaobstarať herbár sme už spomínali v minuloročných číslach Ekobloku. Tento rok nám bohužiaľ situácia nedovolila spoznávať rastliny kvitnúce v našom okolí. Ale predsa sme sa aspoň s triedou 5.B sme sa vybrali poobzerať, čo u nás kvitne. Rýchly návod ako zbierať rastliny do herbára a lisovať sme ukázali priamo na mieste.

Vonku to už všetko pučí, skvelé obdobie na spoznávanie stromov podľa púčikov:) Pekný nápad vytvorili aj na stránke herbariumprojekt.sk. Ak by ste si to chceli vytlačiť, stiahnete si PDF zdarma na tejto stránke:

<https://herbariumprojekt.sk/produkt/puciky-stromov-plagat-a4-na-stiahnutie/?fbclid=IwAR2OpvLa1qiFCjYkYpB67hiXuU3ejOSDsR42XoDQmI4JpI0x0BxxJR9uvwM>

JELŠA
Alnus glutinosa

JASEŇ
Fraxinus excelsior

BUK
Fagus sylvatica

TOPOL ČIERNY
Populus nigra

TRNKA
Prunus spinosa

ČEREŠŇA
Prunus avium

LIPA
Tilia x europaea

BAZA
Sambucus nigra

DUB LETNÝ
Quercus robur

FIGOVNÍK
Ficus carica

**VRBA
RAKYTOVÁ**
Salix caprea

TOPOL SIVÝ
Populus x canescens

HLOH
Crataegus monogyna

LIESKA
Corylus avellana

www.HerbariumProjekt.sk

**PAGAŠŤAN
KONSKÝ**
Aesculus hippocastanum

HRAB
Carpinus betulus

PLATAN
Platanus x acerifolia

**JAVOR
MLIEČNY**
Acer platanoides

**VRBA
KOŠÍKÁRSKA**
Salix viminalis

**PAGAŠŤAN
PLEŤOVÝ**
Aesculus x carnea

**JARABINA
VTÁČIA**
Sorbus aucuparia

**BREZA
PREVISNUTÁ**
Betula pendula

**GAŠŤAN
JEDLÝ**
Castanea sativa

**JAVOR
HORSKÝ**
Acer pseudoplatanus

**DUB
CÉROVÝ**
Quercus cerris

**ORECH
KRÁĽOVSKÝ**
Juglans regia

**TOPOL
BIELY**
Populus alba

**BREST
HORSKÝ**
Ulmus glabra

ENVIRONMENTÁLNE HRY PRE DETI

Hra Fotograf

Táto hra sa hrá vo dvojiciach. Jeden žiak je fotograf a druhý žiak je fotoaparát. Jeden zo žiakov si zavrie oči a nechá sa viesť fotografom na určité miesto, kde je zvlášť krásny, zaujímavý alebo neobvyklý motív, napríklad list, kvet, kôra. Fotograf opatrne nastaví fotoaparát do pozície, z ktorej je motív najlepšie vidieť, napríklad otočí hlavu nabok, dole. To všetko sa deje bez toho, aby spolu obidvaja žiaci hovorili. Až je pozícia fotoaparátu optimálna, fotograf poklepe svojmu partnerovi ramená a povie „cvak“. Druhý žiak otvorí oči a zapamätá si obraz. Potom pokračujú ďalej. Po piatich obrazoch sa vymenia. Na záver si vymenia skúsenosti a dojmy. Povedia, čo sa im najviac páčilo, či bol niektorý detail na zábere nejasný a podobne.

Hra Voda, les, lúka

Pomôcky: obrázky zvierat, vtákov a živočíchov, vrecúško, označenie biotopov - voda, les, lúka

V školskej záhrade (možno sa hrať aj v triede) si označíme terén : voda, lúka, les. Deti si z vrecúška vyberajú obrázky živočíchov a na pokyn učiteľky sa rozbehnú tam, kde žije ich zvieratko. Spoločne si v skupine prezrú obrázky, pomenujú a kontrolujú sa navzájom, či sa správne zaradili do biotopu. Obrázky vrátia do vrecúška a môžu začať znovu.

Autor článku: Jaroslava Koníčková

Viac na: <https://eduworld.sk/cd/jaroslava-konickova/5955/enviromentalne-hry-pre-deti>

NA SLOVÍČKO S ECO HERO

Dobrý deň, vedeli by ste nám bližšie predstaviť Eco Hero?

Eco Hero je náš online projekt, kde šírimo environmentálne povedomie s cieľom urobiť svet lepším a ekologickejším miestom.

Kto má na svedomí zrealizovanie tohto projektu? /Čo vás viedlo k vytvoreniu tohto projektu?

Myšlienka projektu vznikla asi pred dvoma rokmi.

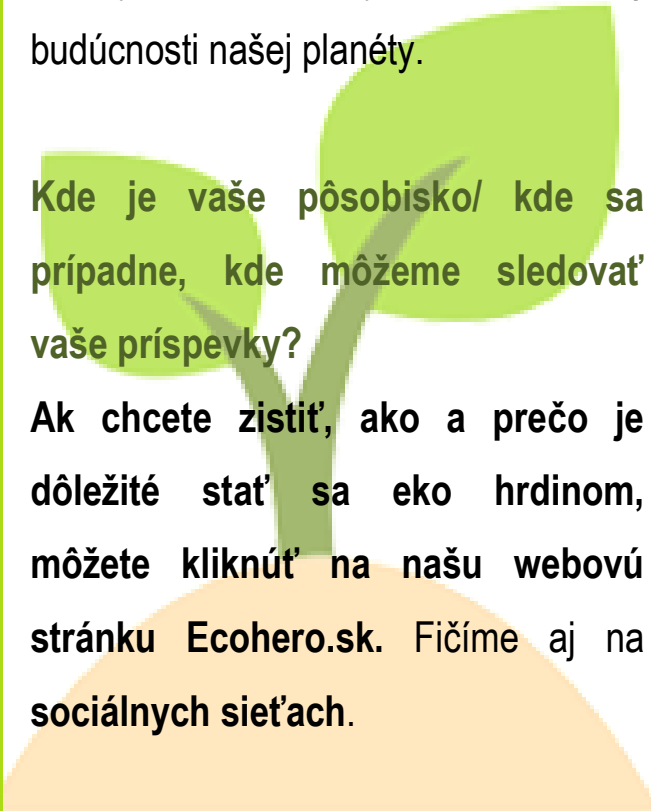
V online priestore som chcela vytvoriť portál, kam môžu prísť čitatelia plní entuziazmu či otázok a nájsť mnohé užitočné informácie o tom, čo sa deje okolo nás, aký to má dopad na planétu a ako môžeme všetci priložiť ruku k dielu. Vtedy bolo takých portálov na Slovensku veľmi máličko - to bolo aj našim spúšťačom.

Čo je hlavnou myšlienkou ECO HERO?

Napriek množstvu informácií, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii, sa nám zdá, že stále nedochádza k veľkým zmenám. Myslíme si, že zmenu je možné dosiahnuť krok za krokom prostredníctvom inšpirácie, vzdelávania a informovania. Veríme, že zdieľanie nášho nadšenia a odporúčaní, ktoré vedú k malým zmenám životného štýlu, pomôžu mnohým urobiť prvý krok k lepšej budúcnosti našej planéty.

Kde je vaše pôsobisko/ kde sa prípadne, kde môžeme sledovať vaše príspevky?

Ak chcete zistiť, ako a prečo je dôležité stať sa eko hrdinom, môžete kliknúť na našu webovú stránku Ecohero.sk. Fičíme aj na sociálnych sieťach.

Na Facebooku nás nájdete ako **ecohero.sk**, na **Instagrame** **ecohero_sk**.

Pravidelne tu informujeme o novinkách a užitočných tipoch. Budeme radi, ak si pridete niečo pozrieť alebo prečítať.

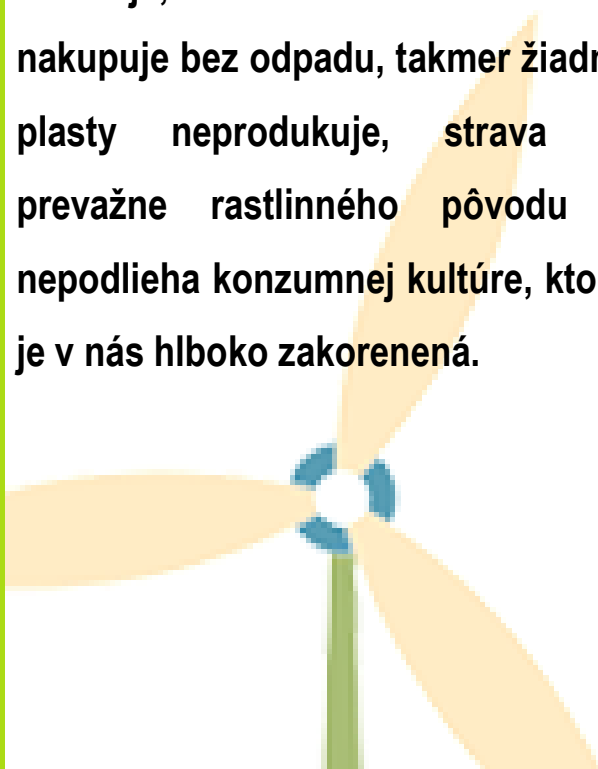
Kto všetko a ako sa môžeme zapojiť do projektu ECO HERO?

Stretli sme sa už s niekoľkými mladými ľuďmi, ktorí sú ochotní nám na projekte aktívne pomáhať. Náš tím dobrovoľníkov pomaly rastie. Môj priateľ **Marco** ma od začiatku podporuje. **Stanko** sa stará o to, aby boli naše príspevky na sociálnych sieťach zaujímavé. **Robko** zase prispieva pravidelným obsahom, takže máme vždy aktuálny obsah. Sama si ale myslím, že každý náš sledovateľ alebo čitateľ sa do projektu zapojuje už len tým, že je zvedavý a príde si zistiť viac informácií. Ak si prečíta článok o triedení, plastoch, rýchlej móde a urobí čo i len jednu zmenu vo svojom živote tak, aby planétu toľko nezaťažoval, zapojil sa do projektu. :)

Čo musí spĺňať ECO HRDINA?

Každý môže byť eko hrdinom! Ak počas svojho dňa urobíte čo i len jeden malý krok, ktorý môže prispieť k životnému prostrediu, ste eko hrdina. Či už o tom čítate, rozprávate, zamýšľate sa, dávate pozor na to, čo kupujete a čo kam vyhadzujete.

Skôr by som povedala, že existuje nekonečné množstvo úrovní eko hrdinov. Na začiatku možno iba triedi plasty alebo sa o tom rozpráva a zisťuje, ako začať. Na konci možno nakupuje bez odpadu, takmer žiadne plasty neprodukuje, strava je prevažne rastlinného pôvodu a nepodlieha konzumnej kultúre, ktorá je v nás hlboko zakorenená.

ECO HERO
ZA NAŠU PLANÉTU

Sú vašom tíme členovia v zastúpení ekologov, pedagógov...? Alebo ho tvoria bežní smrteľníci? (:

Pochádzame z rôznych prostredí: Ja pracujem v online marketingu - preto som aj založila online projekt, zatiaľ čo Marco má akademickú kariéru. Myslím si, že sme rozhodne bežní smrteľníci. :) Každý v našom malom tíme sa snaží žiť udržateľný život a šíriť naše vedomosti ďalej.

Odkiaľ čerpáte/získavate zdroje všetkých informácií?

V čase, keď sa vo svete online šíri veľa falošných informácií, sme veľmi opatrní a spoľahlivosť zdrojov vždy kontrolujeme. Čerpáme prevažne zo zahraničných eko internetových portálov, oficiálnych inštitúcií a dôležitých novín.

Ktoré eko témy sú najviac aktuálne? Čím je naša planéta najviac ohrozená / je viac faktorov?

Situácia je zložitá a veľmi komplexná.

Existuje niekoľko hrozieb, ktoré ohrozujú našu planétu. Určite ste si všimli, že sa čoraz viac hovorí o plastoch a ich znečistení. Je to určite dôležitá a aktuálna téma.

No veľmi podceňované sú aj iné problémy, napríklad výroba nášho oblečenia alebo stravovanie.

Koľko ľudí naozaj vie, že zmena stravy je jedným z dôležitejších faktorov, ktorým by sme mohli pozitívne ovplyvniť klimatickú krízu a zmeny počasia?

**CESTUJ
EKOLOGICKY**

**NEVYTVÁRAJ
ODPAD**

**NAKUPUJ
UDRŽATEĽNE**

**STRAVUJ SA
EKOLOGICKY**

**TRIEĎ
ODPAD**

Čo je „najhorúcejšou témou„? Sú to plasty? Produkcia nadmerného množstva odpadu?..

Plasty sú dnes veľmi diskutovanou témou a samotná produkcia odpadu ako takého je asi najhorúcejšou témou dneška. Odpad môžeme vidieť na vlastné oči, rovnako ako môžeme cítiť ten rozdiel, ak sa snažíme ho produkovať menej. V nedávnej minulosti sme často komunikovali, aké je správne triediť odpad. Dnes sa už začíname baviť o tom, ako ho nevytvárať. Zatiaľ čo sme sa nad jeho produkciou príliš nezamýšľali a triedenie odpadu považovali za “eko voľbu”, dnes už začína byť moderné nakupovať bezobalovo. Neplytvať zdrojmi na produkciu obalovín, ktoré ihneď po príchode domov zahodíme do koša.

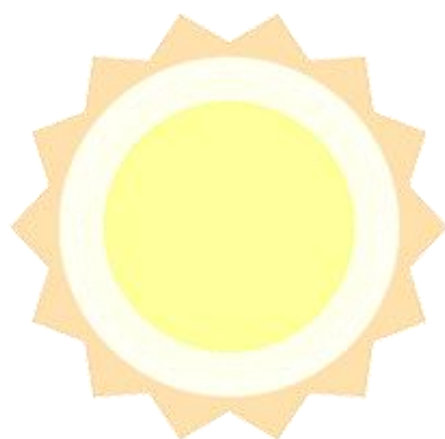
Doslova horúcou témou je a bude klimatická kríza. Tá je však natoľko

komplexná, že je ťažšie jej porozumieť. Preto sa nám aj môže zdať, že táto kríza nie je v našich rukách. Z obrovskej časti tu musia zakročiť vládne organizácie. Z obrovskej časti je to ale aj na nás samých. Napríklad aj také bezobalové nakupovanie vplýva na globálne otepľovanie a znečistenie ako také. Ak si kúpime potraviny bez plastového vrečka, nemusí sa produkovať. Na jeho produkciu nemusíme vyťažiť ropu. Do ovzdušia sa pri výrobe nedostanú toxické látky. Do pôdy sa pri rozklade nedostanú mikroplasty. Všetko so všetkým súvisí.

Akú zmenu potrebuje naša planéta?

Myslím si, že najdôležitejšie je zvyšovanie povedomia, rozprávanie sa, a samotné konanie každého z nás. To bude viesť k veľkým zmenám.

Máte odkaz, radu, prosbu pre ľudstvo ? (:

Náš odkaz je: buď eko hrdinom, ktorého svet potrebuje. Je to jednoduchšie, ako si možno myslíte. Okrem toho, že pomôžete planéte, budete mať zo správneho konania aj dobrý pocit na duši.

Článok pripravili:

Bc.Barbora Bošková ,

Mgr.Michaela Sabelová

EKOTÍM V TERÉNE

FOTO: Eliška Bytčanková, 8.C

FOTO: Ján Kapusniak, 7.B

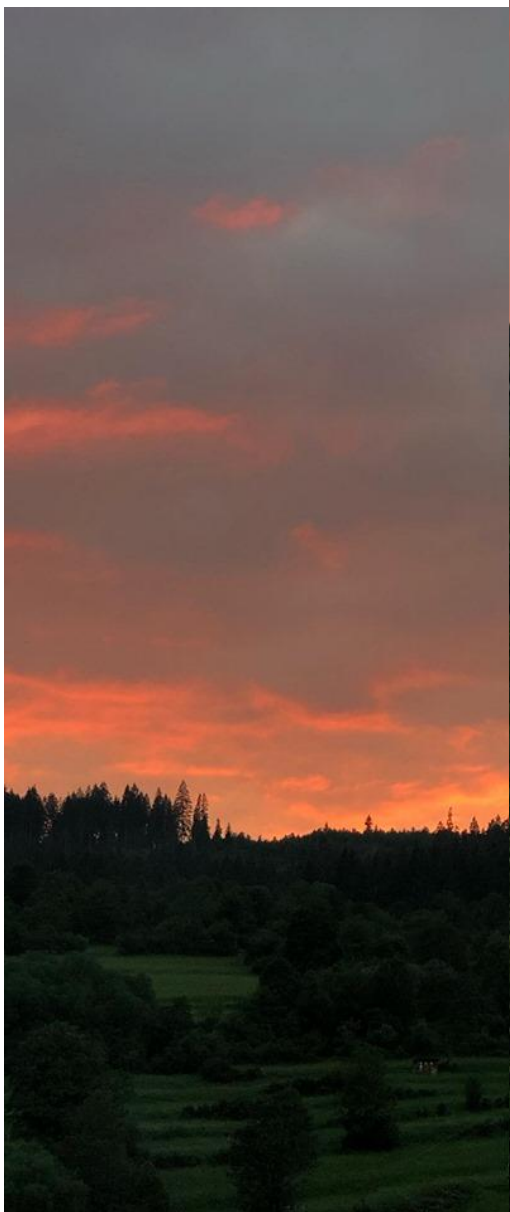

FOTO: Valika Suranová, 7.A

FOTO: Valika Vlčková, 7.A

FOTO: Pet'ka Strýčková, 8.A

FOTO: Majka Hrivíková, 7.B

FOTO: Lea Strítecká, 8.A

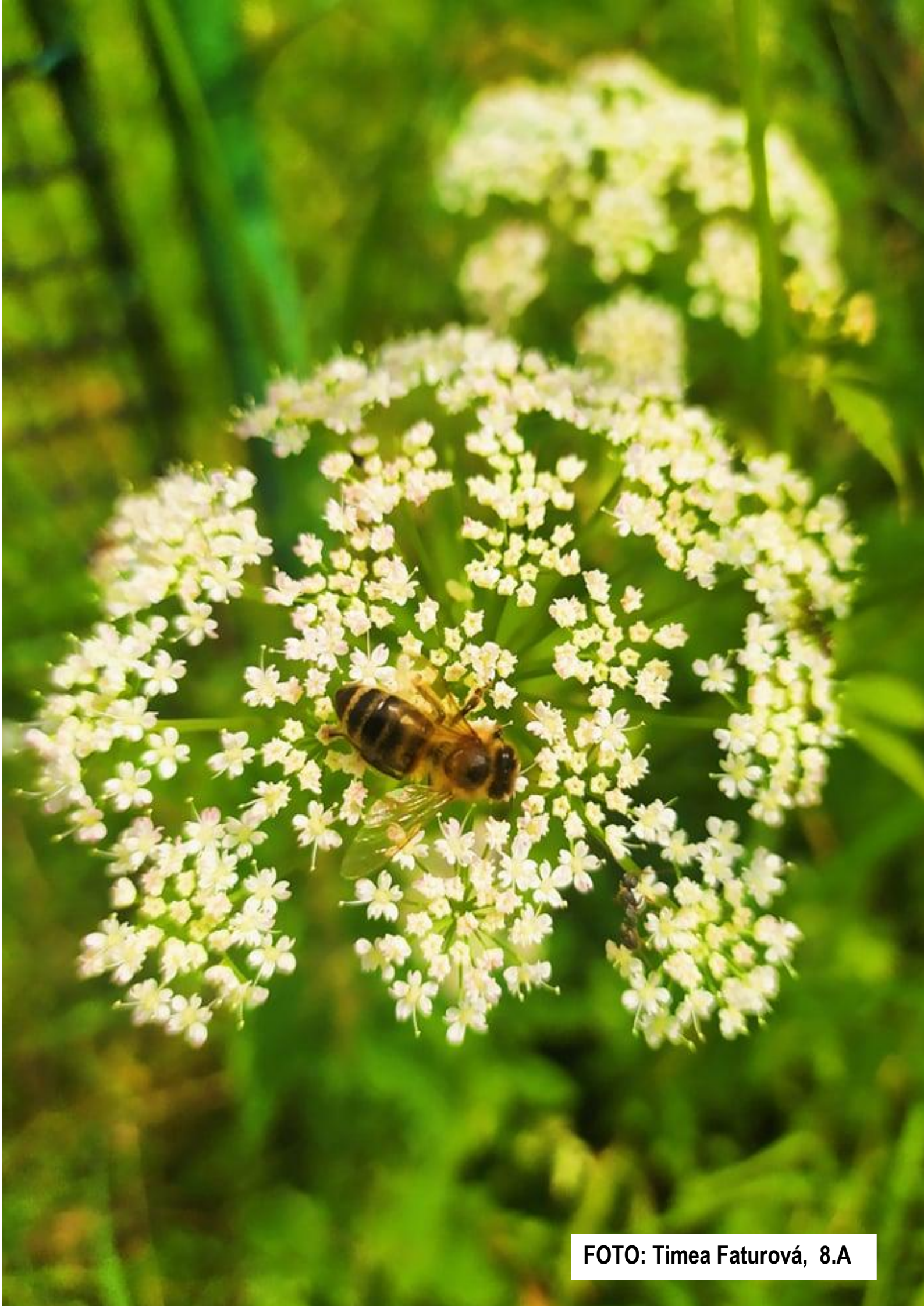

FOTO: Timea Faturová, 8.A

FOTO: Natálka Ninisová, 5.B

FOTO: Sonička Žilková, 5.B

Použité zdroje:

https://www.sav.sk/index.php?doc=services-news&source_no=20&news_no=8922

<https://www.vedatechnika.sk/>

<http://snaturou2000.sk/>

[http://snaturou2000.sk/uploads/2009/09/page/dokumenty-new/sNaturou2000 Pracovne-listy-web 2011.pdf](http://snaturou2000.sk/uploads/2009/09/page/dokumenty-new/sNaturou2000_Pracovne-listy-web_2011.pdf)

<https://herbariumprojekt.sk/produkt/puciky-stromov-plagat-a4-na-stiahnutie/?fbclid=IwAR2OpvLa1qiFCjYkYpB67hiXuU3ejOSDsR42XoDQml4Jpl0x0BxxJR9uvwM>

<https://eduworld.sk/cd/jaroslava-konickova/5955/enviromentalne-hry-pre-deti>

<https://ecohero.sk/>